

Skorpefnat

Alle ansatte i Center Pleje og Omsorg, Center Sundhed, Kultur og Fritid og Center Familie og Handicap

Generelt	Diagnosen skorpefnat stilles altid af en læge. Skorpefnat er et svært angreb med fnatmider, som i sjældne tilfælde ses hos borgere med nedsat immunitet eller hos ældre borgere. Ved skorpefnat forekommer et meget stort antal fnatmider i skorpet, skællende hud. Miderne er de samme som ved almindelig fnat, dog i væsentlig større antal og dermed langt mere smitsomt. Skorpefnat kan mistolkes som psoriasis eller andre hudsygdomme. Smitte fra en person med skorpefnat kan forekomme ved mindste berøring. Personer, der bliver smittet af en person med skorpefnat, vil få almindelig fnat og dertil hørende symptomer.
Symptomer	Skorpefnat viser sig som skorpet hud f.eks. på: <ul style="list-style-type: none"> • Håndflader • Fodsåler • Baller • Kønssdele • Albuer • Knæ • Mellem fingre • Under negle Kløen er ikke så udtalt som ved almindelig fnat.
Smittemåde	<ul style="list-style-type: none"> • Direkte kontaktsmitte • Pga. hudskæl med fnatmider i omgivelserne smitter det også ved indirekte kontaktsmittet ved kontakt med fx:<ul style="list-style-type: none"> ➢ Linned ➢ Bamses ➢ Møbler ➢ Tæpper
Medicinsk behandling	Behandlingen mod skorpefnat skal ordineres af egen læge eller hudlæge. <ul style="list-style-type: none"> • Det er vigtigt, at skorperne fjernes samtidig med behandlingen.
Sanering af bolig	Sideløbende med den medicinske behandling skal boligen saneres. <ul style="list-style-type: none"> • Hvis det er muligt, flyttes borger til ren stue/bolig 12 timer efter opstart af behandling • Dyner og pude vaskes på 60 grader C eller lægges i en plastpose i 7 døgn • Madras, stofmøbler, gulvtæpper og lign. støvsuges grundigt og henstår uberørt i 7 døgn • Hårde overflader f.eks. bordplader eller kontaktpunkter rengøres • Overflader på iPads, computere og mobiltelefon (inkl. cover) rengøres For daglig rengøring, se under punktet i forholdsregler
Sanering af fælles opholdsstuer	Har en beboer med skorpefnat opholdt sig i møbler i opholdsstuer og andre fællesrum, inden diagnosen er stillet, skal disse rengøres eller lades urørt i 7 døgn evt. overtrukket med plastik. <ul style="list-style-type: none"> • Opholdsstuer og andre fællesrum skal rengøres.
Forholdsregler Fortsætter på næste side	Forholdsreglerne overholdes efter aftale med behandlende læge eller hudlæge. I primærsektoren må borgere med smitsom sygdom ikke isoleres, som under indlæggelse på hospitalet. <ul style="list-style-type: none"> • Der henstilles til, at borgeren ikke deltager i fælles spisning eller i øvrige arrangementer, så længe der er skorper i huden og indtil de tre første dage efter opstart af behandling. Værnemidler I hele behandlingsperioden skal der ved fysisk kontakt med borgeren, kontakt med inventar og udstyr i borgerens bolig anvendes: <ul style="list-style-type: none"> • Langærmet engangsovertrækskittel • Handsker • Det anbefales, at personalet anvender lukkede sko, som kan rengøres<ul style="list-style-type: none"> ➢ Alternativt kan langskaftede engangsovertræk benyttes. Brug af værnemidler kan fraviges i de tilfælde, hvor man ikke har direkte fysisk kontakt med borgeren, inventar eller udstyr, f.eks. for at give en kort besked eller aflevere mad.

<p>Forholdsregler Fortsat</p>	<p>Håndhygiejne</p> <ul style="list-style-type: none"> Hænderne vaskes og desinficeres med ethanolsprit 70 – 85% efter enhver kontakt med borgeren og dennes inventar. <p>Tøj og linned Der kan evt. findes det rene tøj frem, som borgeren skal bruge i den periode, borger skal behandles.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tøjet skal tåle vask på 60 grader C. Borgers tøj, linned, tæpper, puder, bamser m.m., der har været brugt i ugen inden opstart af behandling, vaskes på 60 grader C eller henstår i 7 døgn i en lukket plastpose. <p><u>I de tre første dage efter opstart af behandling samt efter sidste behandling skal følgende foretages:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Borgers tøj skiftes og vaskes dagligt på 60 grader C. <ul style="list-style-type: none"> Tåler tøjet ikke 60 grader C, skal det henstå i 7 døgn i en lukket plastpose, hvorefter det kan vaskes normalt. Overtøj, hjemmesko og andet tøj/sko, der ikke tåler vask, henstår i 7 døgn i en lukket plastpose. Sengetøj skiftes og vaskes dagligt på 80 grader C. <p>Affald</p> <ul style="list-style-type: none"> Værnemidler og andet affald kommes i en affaldspose som lukkes, før den kasseres som restaffald. <p>Daglig rengøring Daglig rengøring foretages indtil skorperne er fjernet. Når skorperne er fjernet, skal der i de tre første dage efter opstart af behandling samt efter sidste behandling også rengøres dagligt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kun nødvendigt rengøringsudstyr og klude/rengøringsremedier medtages i boligen Overflader, inventar og kontaktpunkter rengøres med vand og sæbe Gulvet vaskes eller støvsuges <ul style="list-style-type: none"> Mopper og klude emballeres inden boligen forlades Anvendes der støvsuger med HEPA-filter, kan støvsugeren anvendes hos andre borgere, forudsat at den efter brug rengøres med vand og sæbe samt desinficeres på udvendige overflader med ethanolsprit 70 – 85%. <ul style="list-style-type: none"> Støvsugerpose og filter skiftes efter leverandørens anvisning. Anvendes der støvsuger uden HEPA-filter, skal støvsugerpose og evt. filter skiftes og ligeledes skal støvsugerens udvendige dele rengøres med vand og sæbe samt desinficeres med ethanolsprit 70 – 85%, før støvsugeren kan anvendes hos andre borgere. Rengøringsremedierne f.eks. fremfører rengøres med vand og sæbe samt desinficeres med ethanolsprit 70 – 85%, før de kan anvendes hos andre borgere.
<p>Ophævelse af forholdsregler</p>	<p>Forholdsreglerne ophæves efter aftale med behandlende læge eller hudlæge <u>Rengøring, når behandlingen er afsluttet, skal bolig og inventar rengøres.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Personalet, som gør rent, skal anvende værnemidler som beskrevet ovenfor. Dyner og puder vaskes på 60 grader C eller henstilles i lukket pose i 7 døgn Gardiner vaskes på 60 grader C eller henstilles i lukket pose i 7 døgn Seng og madras rengøres Møbler, betrukket med tekstil, støvsuges Hvis det er svært at støvsuge møbler og madras ordentligt vurderes det, om møbler og madras skal henstilles i 7 døgn, evt. med plastik over for at indikere, at de ikke må benyttes <p><u>Boligen rengøres:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vandrette overflader og kontaktpunkter, sengebord, alt udstyr/apparatur og hjælpemidler rengøres Bad og toilet rengøres samt vandrette flader og kontaktpunkter rengøres Badeforhæng vaskes på 60 grader C eller henstilles i lukket pose i 7 døgn Toiletrulle og toiletbørste kasseres Ubrugt udstyr f.eks. handsker og plastikforklæder, der har været fremme i boligen, kasseres Gulve rengøres eller støvsuges.
<p>Smitteopsporing Fortsætter på næste side</p>	<p>For at forebygge smittespredning, er det vigtigt at identificere alle borgernes tætte kontakter, således de kan behandles samtidig med den smittede. <u>Ved tætte kontakter forstås:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Husstandsmedlemmer

Smitte- opsporing Fortsat	<ul style="list-style-type: none"> • Kærester • Værelseskammerater • Børnebørn • Plejepersonale • Eller andre personer der har været i kontakt med borgerens håndklæder, tøj og sko, inden for de seneste 6 uger. <p><u>Tætte kontakter informeres om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Risiko for smitte • Og at de bør undersøges ved egen læge med henblik på evt. forebyggende behandling for almindelig fnat. <p>For almindelig fnat – se vejledning herom.</p>
Referencer	<p>Nationale infektionshygiejniske retningslinjer om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren. Statens Serum Institut, Central Enhed for Infektionshygiejne, 5.1 udgave 2019. Dansk dermatologisk selskab Klinisk vejledning til behandling af Scabies: DDS-Scabies-Udvalg-d.-29.-marts-2020-2.pdf Månedssbladet Rationel Farmakologi marts 2024 om fnat og skorpefnat: Rationel Farmakoterapi 1, 2024 Sundhedsstyrelsen</p>